

מסורת הש"ס

כשם שהמים פרק חמישי סוטה

כת.

עין משפט
נר מצוה

ד א מ"י פ"ב מהלכות
סוטה הלכה ט' ופ"ב
הלכה ח' יח:
ב (מ"י) שם פ"ב הל' יח:
ה ב מ"י שם פ"ב הל' יח:
ו ד ה מ"י פ"ב הל' ט'
ז א מ"י שם פ"ב הל' ט'
ח א מ"י שם פ"ב הל' ט'
ט א מ"י שם פ"ב הל' ט'
י א מ"י שם פ"ב הל' ט'
יא א מ"י שם פ"ב הל' ט'
יב א מ"י שם פ"ב הל' ט'
יג א מ"י שם פ"ב הל' ט'
יד א מ"י שם פ"ב הל' ט'
טו א מ"י שם פ"ב הל' ט'
טז א מ"י שם פ"ב הל' ט'
יז א מ"י שם פ"ב הל' ט'
יח א מ"י שם פ"ב הל' ט'
יט א מ"י שם פ"ב הל' ט'
כ א מ"י שם פ"ב הל' ט'

תוספות שאנן

חד לצוה דירה שהקדש
ברוך הוא נזיר שיידיעה
בה המים וחד ליידיעה
דירה להוריעה ודעון
ואחר כך ידן שלא
להוציא לעז כדאמר פ"ק
וחד לעשייה והשקה את
המים והיתה אם נטמאה
ותפסול מעל באימה
ובאו בה המים וטמא
למים ל"ה. ג"ו. דירה
ברישא חתלה לפי שיקר
המקשה באשה הוא א"ר
שיפסול ק"ו אית צריך
להביא מקרא לפסול
מלהטא לכוין דמקור
אחיא ומה גירושא בן נתן
שנתינת מישאל וזרע
אין לה שמונת בתרומה
כדכתיב מלחם אביה תאכל
פסלה מן הכהונה זו
שפסלה לתרומה מביא
(בעלמא) (דנפסא)
כדקאמרת אינו דין
שפסלה לכוין ל"ה. מה
ת"ל והיא נטמאה וז"ל
אם כן מה ת"ל ונחתה
והיא נטמאה (ל) והיא
נטמאה ויתרה לא ד"י
הוא דרש' לעיל ב"ק
ו"ל: כמשי"כ במתני'. ועוד
פ"ה דלא ר' שיפסול
לחוריה קאמר לה אלא
סתמא היא וקראי דנצינא
קא דרש' ואיל ל"ה:
ומכאן אהא דן לשרץ פ"ה
במאן אהא לא בק"י
ושרץ ספק נגע ספק לא
נגע בטהרות דמחזיק ל"ה
בטומאה ספק. ומה סוטה
שלא עשה בה שונג כמור
פ"ה סוטה שלא עשה בה
כדכתיב והיא נתפסה
אסורה את נתפסה מותרת
וה"ה לטונג אשתו ואשת
איש צמח תחזיק לאשתו
ונדמינה לו זאת ואף
היא שונגה כמבורה שראו
בעלה עשה בה ספק כדאי
ל"ה. ונראה דאין ק"ו גמור
אלא גלוי מלחא בעלמא
הוא דאין ק"ו גמור הוא איכ
עילף כל איסורין שעשה
בה שונג כמור שישע
בה ספק כדאי מאי
ק"ו (עס) (ונס) בחלוק
בין דשות היחיד לרשות
הזרים כמו בטומאה:
ועוד דאיכא למיפדן מה
לפסול שכן נחתה ויש
רגלים לדבר תאמר בשרץ
שאין בו כן אלא ש"מ
דאין זה ק"ו גמור אלא
גלוי מלחא בעלמא הוא
ובכולי תלמודא גמור' ספק
טומאה ברה"י פסוטה
כדאמר הלכתא גמור
לת פסוטה וה"ו כמו
הלכה למשה מסיני. א"ר
מכתיב ונחתה והיא
נטמאה בטוטה יליפין
טומאה והלכתא גמור' לה
פסוטה לאו דוקא אלא
כלומר דמפסול גמורין לה
והא דילפין פסוטה היינו
ספק טומאה ברה"י דכל
ספק טומאה ברה"י וספק
טוהר לא גמור מיה.

א) ד"ל דלא נטמאה ויחלה
קדוש דהא דרש' ונחתה ויחלה.

ההוא דמועד לה כהן. פירוש הכהן נרץ להודיע שלא להוסיף
סלעו וכיון דגלי לן קרא דהוא נדקדק כמורה ומכ"כ
זוהר ידועה ועשייה לא נרץ למכתב זה: זו שאסורה בתרומה
איתה דין שאסורה בכהונה. וליכא למימר דת' ישראל יוכיח שאסורה
בכרומה ומותרת לכהונה דה"פ ומה

גרשה שמונתה לתרומה אסורה
לכהונה ע"י מעשה שנעשה בה
דהיינו גירושין וז' וכו' אינו דין שאסורה
לכהונה ע"י זנות שנעשה בה אבל
בת' ישראל מה שפסולה בתרומה
אינו ע"י מעשה ועוד אם משא' בת'
ישראל לכהן מהא מותרת לתרומה
מה שאין כן בחלו שאין להם הימור
לעולם כפסרי ממנו הכי ומה גרשה
קלה שמונתה לחזור למגרשה בישראל
פסולה לעז הכהונה פסוטה מותרת דין
הוא שפסולה מן הכהונה:

מה ת"י היא נטמאה וכו'. כגירסת
רש"י וכן סיומא למדך שלעולם
אין משקין אלא על הספק ואל"ס וכו'
א"ל נרץ קרא למימר שפיקא' יש
לומר הכתוב אסורה קודם שמי
כאילו היא דלא ואל"ס ג' דליכא מלקות
כדמיוט כפ"ק דיבמות (דף י"א:)
מיהו לאו הנא מכלל עשה איכא ואל"ס
אם היא טוהרה נענש כד"ד של
מעלה אם כן עלה כמו על חייבי
עשה ולא כשאר ספיקות כגון ספק
חלב ספק שומן ואכלו ועודע שהוא
שומן אל"ס דלרץ כפרה ופסולה
מיהו לא חמיר בחייבי עשה:

אינו דין שעשה בו ספק בוראי.
ליכא למיפדן נזיר ועושה
פסח ויחזיקו עשהה כהן אונס כרצון
דפסח לן ממי ימות מת עליו בפסח
פסחא ספרי ונפרק ב' דכריתות
(דף ט.) ואל"ס לא עשה כהן ספק
טומאה תהום כדאי לפי שטומאה
התהום הלכה הוא וז"ל סמרינן ק"ו
מהלכה וזה"ל דאין להוסיף מ"ס
דהכי אמר הכהונה אף אני אינא
זה והלא אין ללמוד הימנו אבל הא
איכא למתמה אחא לא פרישין מה
לפסול שכן רגלים לדבר שהי קינא
לה ונטמאה כדפרישין לעיל ברש'
פ"ק (דף כ:) ואין לומר משום דלעיל
מירי טומאה דבתר קיני וקטירה
דמיהן עד א' התם ודאי איכא
רגלים אבל גרש' ילפין סמריה
דבתר קינא גרש' דליכא למיפדן
שכן קינא לה דקנינא לא חשיב
רגלים בלא סמריה דהא ברש' מסכת
נדה (דף כ:) דמיימי התם מקוה
שנמדד ומלח חסר כל הטהרות
שנעשו על גביו בין ברה"י בין ברה"י
טמא ר"ש אומר ברה"י טוהר ברה"י
תולין ושניהם לא למדוה אלא מסוטה
רצון סברי כסוטה מה סוטה ספק
הוא ועשאוה כדאי אף כ' ופריך
אי מסוטה יומא מה סוטה ברה"י
טמא ודאי הכא נמי טמא ודאי הכי
השאלה התם יס רגלים לדבר שהי

קנא לה ונטמאה הכא מאי רגלים לדבר איכא אלמא אל"ס דמסתריה
דבתר קינא יליף כי הכא פריך והכא אחא לא פריך הכי ויש לומר
דמסתריה על ידי קינא כסוטה היו כספק מנגע שרץ שהי בלא
קינא לא היה שום ספק דמסתריה גרש' דלא משדו על העריות
הלך הקינא גורם הספק וה"פ במס' נדה התם גבי סוטה וספק
שרץ הכי יליף קינא דהיינו שרץ ובעל קמן אלא העריות והאש
אבל גבי מקוה קודם טבילה לא רחיו שום ישיעוה דליכא לספקין
על דה ולעיל כפ"ק קודם העדלת עדים לא הואי שום ריעוטה:

מכאן

דאי אים כיה עון. שכל עליה לאחר
משון. שלא כן עליה משאסורה עליו
שידקוה המים: אלא לכוול לסיני. כך
דמתי סופא כדאי כן אסורה לכוול

כא וכלא קאמר. מרביא דר"י: או
וכא וכלא. הכפולים כפרשה דרש:
שנאמר נטמאה ונטמאה. ש"מ רבי
עקיבא ור"י דרש: ועדיין. כהא גופא
מיצטא לי נטמאה ונטמאה דרש
מרביא דר"י: או חד נטמאה וחד
נטמאה קדרש: סופא קרא. שלשה
וכא כמובין שם וכלא המים
המאכרים האלה נמשיך לכוול כטון
להודיע לנו דכטון והדר ירץ שלא
להוסיף לעז כדאמר' כפ"ק (לעיל ט:)
וחד והשקה את האשה את מי המים
המאכרים וכלא כה המים וגו' ללווא
שהק"ס גזר שיזכרו כה המים
למרים וחד (ו) לעשייה והשקה את
המים והיתה אם נטמאה וגו'
לעשייה כהן הודיע הכתוב את ישראל
דמכתיב להן שיצדקוה המים ויכולס
כתיב ור"י יתיר הכי שית: ידידיה.
דנעול: ידידיה. דלשה ידיעה וזוואה
וועייה כדפרישית: ורבי. דלא דרש
ווי' תלמא קראי הוא דמכתיב וכולא

לדידה ידיעה ועשייה וזוואה: שלא
להוסיף לעז. משום דהוא אחר לה
בכלא כרישא את יריכך נופלוג וגו'
וסוף המים לנדוק בדרך כניסמן
דכתיב וצמח בטטה והדר ונפלה
יריכה לך הוצרך להודיע תחילה
שהמים בדרך כניסמן יצדקוה: ואימא
כוליה לכי הוא דאסא. לכוול.
להודיע דנעול לקך כרישא מנלן:
מאי כטון וירך. סתם הכא והכא
דרש ליה: שלשה פעמים. וקינא את
אשתו והיא נטמאה והיתה אם נטמאה
תחת אישה ונטמאה: ואחד לפרומה.
שאליה היא בת כהן ובעלה כהן
נפסלה מן התרומה: קל וחומר.
אינו נרץ להכין מן המקרא לפסולה
מן הכהונה מלינשא לכהן דמקל וחומר
אחי: מה גרשה. בת כהן שנתגרשה
מישראל חורע אין לה שמונת בתרומה
כדכתיב מלחם אביה תאכל (ויקרא כג)
פסולה לכהונה: זו שפסולה מפרומה.
מרביא דנטמאה כדקאמרת אינו
דין שפסולה לכהונה. ולקמן פריך
והא לא איירי רבי עקיבא בפסול
כהונה כלל דלא אכרעה קרא ומאי
קאמר ליה רבי ישימעאל: מה פ"ל
והיא נטמאה כו' גרסינן. ולא גרס
א"כ דמילתא דאנפי נפשה היא ולא
נטמאה יתירא קמייבטא ליה דהא
דרשינן ולא רבי ישימעאל לחוריה
קאמר לה אלא סתמא היא וקראי
דעינא קדרש ואיל: מה תלמוד
לומר וקנא אם אשמו והיא נטמאה.
דמשמע דודאי נטמאה ומה תלמוד
לומר או עבר עליו וגו' והיא לא
נטמאה אי שפיעא ליה דנטמאה למה

שמה ואי שפיעא דלא נטמאה למה
שעל הספק אסורה. והכי קאמר קרא אשה זו שמה נטמאה
ושמה לא נטמאה וקאמר לך דישקנה לדבר הספיקא ואי לא
משקה לה אסורה: ומכאן אסא. למד ק"ו לשרץ ספק נגע
בטהרות ספק לא נגע דמחזיקין לה בטומאה מספק: סוטה לא
עשה כה כו'. דכתיב (ומדבר ה') והיא לא נתפסה אסורה הא נתפסה
מומתה והוא הדין לשונג אשתו ואשת איש עמו בבית ומתכוין
לאשמו וזממנה לו זו ואף היא שגגה כסורה שהוא בעלה:
וממקום

(א) ולקמן מו: בטוטה ה.
יבמות מ. קידושין ט"ז:
(ב) ויחלה מה ויחלה (א) ויחלה
ט"ז: (ד) ויחלה ט"ז: (ס) ויחלה
ולומר לה פס"ד ואח"כ
מה"ד ש"מ מרביא ויחלה דגלי
לן כן (ד"ה) (א) ויחלה שטע
מתיב ש"מ מתיב (א) ויחלה
דען ק"ו ר"ה.

תורה אור השלם

1. וזהו האיש משה
האשה והוא תשא את
ענה. מכריז ה' לא
2. וזאת הייתה המאמרה
האלה במעין לצבות
בטן ולפסול ירך ואמרה
האשה אמן אמן.
כמורה ה' כח

הגהות הב"ח

(א) ג"ו וידין מתיב
נטמאה ונטמאה קאמר
או אם נטמאה ונטמאה:
(ב) רש"י ד"ה סופא ווי'
וחד והשקה כלי' ותיבת
לעשייה נמחק:

מוסף רש"י

בזמן שהאיש מנוקה
משון. שלא כן עליה לאחר
שנאמר. שהיה אסורה
עליו דמתי (במדבר ה)
והיא נטמאה (בבמות נח)
והיה נטמאה (בבמות נח)
האיש מנוקה משון.
שכל עליה אחר שנאמר
(בבמות ה) ויחלה מה
והיה נטמאה (בבמות נח)
מנו שפסלה מן המלחמה
(בבמות נח). שלא להוציא
לעז על המים המרים.
שימרה לא עשי כפרה
האלה וכן פירשנו וז' על
ידן ויחלה ט"ז.

